

„Edinost“

Izaja enkrat na dan, razen nedelj in raznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Raznoterosti iz Dalmacije.

Gospod urednik! Kaj ne, da je čas, da se zopet enkrat zglasim. Ne mislite pa, da Vam prinašam Bog si ga vedi kakih novosti. Z velikim veseljem moram Vam poročati, skoraj bi rekel, žalostno-veselo in nepolitiško novico, da je trgateg pri nas v Dalmaciji skoro povsod jako ugodno izpala. Novega vina preobilo; toliko ga nismo niti pričakovali. Izvzemši Spljetsko okolico je letošnja trgateg za mnogo nadkrilila lanskajo.

To bi bila novica, ki bi bila jako vesela, ako ne bi imela tudi svoje žalostne strani. Pomislite le, da imamo po mnogih kletah še mnogo starega vina, ki ni našlo pivcev, oziroma kupeev, in jih tudi najbrže ne najde, ker se je vino mnogim posetnikom, vsled velike vročine in zanemarjenega kletarenja, skoraj popolnoma pokvarilo. Mnogi posestniki ne vedo, kam z novim vinom. Nimajo dovolj posode, a kupovati novo tudi ne morejo in niti ne bi se jim izplačalo.

Pomislite le, da se je letošnji prodajal mošt tudi po 3 gld. hektoliter. Kupeev ni bilo videti od nobenega kraja, tako, da je položaj, vzlic najboljši letini, jako slab. Ti nesrečna politična klavzula, ki si nam gospodarsko skoro popolnoma uničila to našo lepo, dā, divno Dalmacijo!

Dalmacija je prva vinorodna dežela v naši državi. Tu nam leži neprodanega na tisoče in tisoče stolitrov domačega vina. Našim krmarjem in trgovcem z vinom, v Trstu in izven tistega, pa priporočam, da naj ne kupujejo dalmatinskih vin od vsakogar. Ako so prišli v Dalmacijo po vino, naj naprosijo popred »Vinarsko družbo« v Spljetu, »kotarske gospodarske zadruge«, učitelje poljedelstva itd., da jim dajo potrebna pojasnila, naslove posestnikov itd. O tem predmetu danes zadosti, drugikrat kaj več. — Samo še eno priporočilo našim krmarjem. Pridite semkaj po vino, tu ga dobite, rekel bi, skoraj zastoj. In to izvrstne dalmatinske kapljice.

Najnovejša novost, o kateri ste sicer tudi Vi že poročali, bi bila imenovanje dra. V i e k a I v č e v i č a predsednikom deželne zbornice. To je res skoraj edini mož iz narodne hrvatske stranke, ki ima vse potrebne lastnosti za to odlično mesto.

Hrvat od nog do glave, zlat značaj, učnjak in govornik, kateremu ni tukaj skoro para, ko treba protivnika pobijati z argumenti, z dokazi. Jurist-veteran vsem ostalim v Dalmaciji. Njegovo imenovanje je bilo jako simpatično pozdravljeno od vseh, a Bog daj, da se izpolnijo nade vseh, ne samo Dalmatincev, ampak tudi nas ostalih Hrvatov in

Slovencev, da bo mož res na svojem mestu ter da bo zastavil ves svoj upliv v to, da se bo proti Italijanom v Dalmaciji postopalo tako, kakor oni postopajo z nam v deželnih zborih v Istri, Trstu in Gorici!!

Za predstoječe državnozbornske volitve se je začelo tudi pri nas nekaj mešati. Pravaška stranka je imela minoli teden sestanek, na katerem so odločili, da vsprejmejo kompromis, ki ga jim je ponudila narodna hrvatska stranka. Nadejamo se torej, da bodo zopet voljeni sami slovanski poslanci. Koliko poslancev dobe Srbi, ni še jasno, ali najbrže dva; nu, bolje je, da gresta dva Srba na Dunaj, nego jeden Italijan, kar pa bi se gotovo zgodilo, če se ne bi mogel skleniti kompromis tudi se Srbi. V tem slučaju bi se Srbi združili (kakor je že njih neslovanska navada) z Italijani, torej z najhujšimi sovražniki našega naroda, Italijan bi šel spet na Dunaj — in evo Vam zopet krika in vika: Dalmacija je tudi italijanska dežela! Katere poslance da namerja poslati srbska stranka na Dunaj, to še ni znano; najbrže pa ne pojdeti oba bivša poslanci, kajti eden se je odrekel, a drugi se je premestil v Trst. Dr. Baljak, ki se je odrekel, je jako fina in izobražena oseba, govornik — eleganten non plus ultra; če ga srbska stranka zgubi, mora res žalovati za njim. Dr. Kvekvic, prvi podpredsednik deželnega zbora in državni poslanec, ki je bil tudi jeden glavnih voditeljev srbske stranke, se je premestil v Trst kakor odvetnik in najbrže ne sprejme več mandata. Nu, s to osebo dobite v Trstu jednega slovanskega odvetnika več; seveda, če se (kakor imamo zabeleženih tisoč in tisoč slučajev) ne preobrne v Italijana. Koliko Dalmatincev, došlih v Trst, posebno pa Srbov, je že storilo tako!

No, mi se nadejamo celó, da dr. Kvekvic, kakor bivši vodja srbske stranke, narodni deželni in državni poslanec ter podpredsednik narodnega deželnega zbora dalmatinskega, pripomore do tega, da se Srbi v Trstu nam Slovence približajo, da stopijo v naša društva, da nam bodo pomagali biti trdi boj za obstanek proti našim neprijateljem, ter da započnejo misliti slovansko, kakor mislimo mi!

Narodna hrvatska stranka odpošlje na Dunaj, če se ne varam, zopet vse svoje poprejšnje postance, izvzemši seveda pokojnega Bulata. Po smrti tega moža je narodna stranka mnogo, mnogo zgubila. Čas bi bil, da ta stranka odpošlje na Dunaj tudi nekaj mlajših navdušenih mož, ki bi ob vsaki priliki povzdigovali svoj glas za koristi naše siromašne dežele. Bivši poslanci so vsi zaslužni

in dobri patrijotje, ali to ni še vse, mi moramo gledati, da tudi nekaj nekakih »Wolfovcev« pošljemo na Dunaj. In narodna stranka tudi najde taceh v svojih vrstah, če le hoče!

Število pravaških poslancev ostane najbrže poprejšnje. Naša Juri in »Virgiglio« pojdeti seveda zopet na Dunaj. Pravim »Virgiglio« in Vi se morda čudite temu, ali nič zato, stvar je jako jasna. Jaz sem nekoč iskal Virgila Perića — ali zastoj, ker na vratih je bilo zapisano le Virgiglio Perić. No, pustimo te malenkosti, saj smo v italijanskem mestu! — Ali to nam dokazuje, da tudi med pravaši ni tiste naše, recimo, tržaških Slovencev zavednosti!

»Jedinstvo« je v jedni od zadnjih številki jako o tro zahtevalo, da bodi enkrat konec dohajanju nemških grofov, baronov itd. na politično službo v Dalmacijo. To seveda z vso pravico, kajti ti le grofiči, ki prihajajo semkaj le za par let, odhajajo potem zopet na Dunaj, kjer postanejo hitro hofratje in sodijo nas in nam dele — palice. Le tako naprej!

Zadnjič sem že poročal, da se pri nas v Dalmaciji še vse premalo misli na društvo sv. Cirila in Metoda. Priporočal sem, da naj bi vsaj po čitalnicah, bralnih društvih itd. razobežali puščice za to društvo. Priporočam sl. družbi za Istro, da ona naroči sama take puščice ter da jih odpošlje vsaj glavnim čitalnicam in našim javnim lokalom. Sedaj pa — pika.

I. S. F.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 19. oktobra 1900

Volilno gibanje. V sedanjí fazi volilne kampanje vlečejo dogodki v Tirolu pozornost na-se. Sosebno sta dva dogodka, ki zanimata politične kroge: borba proti konservativnemu baronu Dipauliju od strani one skupine konservativcev, katerim načeljuje bivši poslanec dr. Schöpfer, in pa kompromis med nemškimi liberalnimi in konservativnimi veleposestniki.

Skupina, nasprotna Dipauliju, bi hotela, da bi se tudi nemški konservativci postavili na nemško nacionalno stališče.

Kar pa se dostaje kompromisa v veleposestvu, pravijo poročila, da so vsi liberalni dež. in drž. poslanci že pritrdili istemu in treba le še, da mu pritrdijo tudi vsi volilei. »Politik« pa nam pojašnjuje, zakaj se liberecem tako mudi s tem kompromisom. Šanse so se namreč v veleposestvu tako spremenile konservativcem v prid, da bi ti poslednji utegnili

zmagati tudi proti združenim nemškim liberecem in Italijanom. Nemški liberalci mislijo torej povsem praktično: bolje je, da rešimo nekaj, nego da zgubimo vse!

Stadler, Strossmayer in — Flapp

Iz Zagreba pišejo v »Information«, da je vsprejem Stadlerjev v Rimu vzbudil veliko zadovoljstvo v narodnih krogih. To je dokaz, da so vsa madjarska obrekovanja proti Stadlerju in hrvatskemu narodu zgrešila svoj učinek. V Zagrebu so dobro obveščeni, da Stadler ni padel v nemilost na Dunaju. Tudi glede Strossmayerja je na Dunaju zmagalo prepričanje, da ni tak sovražnik države in dinastije kakor so trdili madjarski obrekovalci. Stadler in Strossmayer ostaneta zaupnika rimske kurije med Hrvati.

Z ozirom na dejstvo, da je škof poreski, mons. Flapp, prepovedal rabo staroslovenskega jezika na bogoslužju tar je zagrozil s kaznijo suspendiranja za onega, ki bi se pregrešil proti tej prepovedi, a se je o tem skliceval na najnovejši odlok Vatikana, zatrja gori omenjeni dopisnik, da je stvar že predložena kuriji v Rimu, da je skoro pričakovati dodatke, ki onemogoče vsako krivo tolmačenje in napravijo konec vsem intrigam sovražnikov glagolice.

Odstop nemškega kancelarja princea

Hohenlohe nadvladuje vso diskuzijo po novinah. Seveda je čuti vseh mogočih ugibanj o vzrokih tej nenadno došli in svetovnopomembni spremembi.

Splošna sodba je, da vzroka odstopu je iskati v kitajskih homatijah. Javno menenje na Nemškem je vznemirjeno, ker se boji, da Nemčija ne izide iz te kampanje brez škode na svojem ugledu. V državnem zboru je pričakovati hudih viharjev. Zelo verjetno pa je, da princ Hohenlohe ni odobral sedanje kitajske politike Nemčije; in tudi če jo je, se pa brzkone v svoji veliki starosti ni čutil sposobnega za obrambo te politike v viharjih, katerih je pričakovati. — To razlaganje o vzrokih odstopa kneza Hohenlohe se nam zdi najverjetneje.

Novi kancelar, grof Bülow, ki je bil že dosedaj brzkone prva roka cesarjeva v vodstvu vnane politike, je še le v 50 letu. Pravijo, da je jako rezek in poln temperamenta.

Tržaške vesti.

Najnelojalnejše postopanje je ono, katerega se poslužujejo voditelji slovenskih socialnih demokratov v Trstu. To so pokazali tudi sedaj, povodom štrajka železničarjev. Mi smo obžalovali že včeraj, da so oni, ki so, ali hočejo biti voditelji štrajkujočih delavcev,

vadno, so-li krave v hlevu čiste ali umazane, je-li gnoj prekidan ali ne. Zdaj je pa opažal vse. In če v hlevu ni bilo vse v redu, je rentail na ubogo dekle, da je bilo joj.

In če slamoreznica na šklednju ni bila na svojem mestu, vsula se je ploha psov, nad ubozega hlapca. In hlapec in dekla sta govorila eden drugemu: Mislili smo, da bo mladi boljši od starega, pa bo še bolj siten.

Slednjič se je naveličal tudi rentail nad dekle in hlapcem. Bolečine svojega srea pa je tožil luni, soncu in zvezdam. Delal je, kakor delajo vsi zaljubljeni in zlagal je celo pesmi, v katere je polagal in izlival vse muke svojega srea. Ko je pa z veliko silo skrpal skupaj par verzov, mu isti niso ugajali in on jih je razjarjeno raztrgal in koščke zažgal. In zopet se ni brigal za ničesar in hodil je okoli sam, izogibal se ljudij in se jezil na ves svet. In nikomur ni odgovarjal, če ga je kdo nagovoril, je zamrmal kaj nerazumljivega in nadaljeval svojo pot. (Pride še.)

PODLISTEK.

Zgubljeno življenje.

Slika: Slavoljub Podslapinsky.

Za par trenutkov je vstopila služabnica, dosedanja sobarica, ki je rekla globoko poklonivši se:

— Želite milostljiva?

— Tukaj vaša naslednica. Sprovedite jo v njeno sobico in storite vse potrebno, da se priuči na bodoče dolžnosti.

— Da, milostljiva!

Sobarica je pomignila Miciki in jo sprovela v tretje nadstropje, kjer so imeli služabniki in služabnice vsaki svojo sobico.

Tudi Marijana je vstala, hoté oditi. A gospa Orsini jej je velela: Počakajte malo, takoj se povrnem! ter je odšla. Čez par trenutkov se je zopet povrnila in podala Marijani petdesetak reksi: Dekle mi ugaja, tukaj za vaš trud.

Marijana je vzela petdesetak, se zahva-

lila reksi: Hvala lepa, ljubljam vam roko, milostljiva gospa!

In — odšla je.

IX.

Mieika se je kmalo priučila svojemu novemu življenju in kmalo se je čutila popolnoma domačo v palači Orsini. Ona temna slutnja, ki jo je bila obšla ob vstopu v to palačo, je izginila in nič več je ni bilo groza pred onimi številnimi služabniki, ki so lazili okoli liki duhovi, ni je več vznemirjala tista grobna tišina, ki je vedno vladala v palači Orsini, izvzemši večere, ko so bili gostje v hiši. Služba njena je bila lahka in ona se je čutila popolnoma srečno in zadovoljno. Tu pa tam se je še spomnila na Franceta in razmišljala je, da-li se pač on še spominja nanjo? In ko je minolo par mesecev, prinesel jej je pismonoša pisemce, došlo od Frana. To jej je bil jasen dokaz, da on ni pozabil nanjo. Še bolj, nego pismo samo, pa jej je povedala njega vsebina. Fran je izlil v pismo,

takorekoč ostenativno izključili našo slov. javnost in so skrbeli, da ista kolikor le možno malo dozna o nastalem konfliktu, oziroma o zahtevah uslužbencev in stališču, na katero se je postavila uprava južne železnice. Voditelji štrajkujočih so delali kolikor mogoče na skrivaj in tajno. Mi ne obžalujemo tega morda iz ozirov na našo narodno stvar, ampak v interesu samih delavcev. Mi smo rekli včeraj tudi to, da bi voditelji štrajkujočih, ako jim je res le in edino-lo za stvar, morali gledati, da kolikor le moč zanimajo javnost za svoje zaščitence.

Na shodu, ki se je vršil včeraj popoldne v gostilni »Alla città di Graz«, smo pa izvedeli, ali prav za prav nam je bilo potrjeno, kar smo slutili že poprej, izvedeli smo namreč, da je bilo tisto odiranje slovenske javnosti dobro proračunjeno in sicer baš v ta namen, da se morejo sedaj ujedati nad isto slovensko javnostjo, češ: glejte, ubogi delavci, kako ti isti narodnjaki nič ne store za vas!! Povejte nam, ljudje božji, ali si morete misliti bolj neoljalnega postopanja, nego je to, ako koga peham od sebe, a mu potem očitam, da mi ne pomaga?! Sicer pa je za slučaj, da delavci res kaj dosežejo, kar jim mi seveda privoščamo od sreče, še vedno odprto vprašanje, da-li bodo brez vsake zasluge na tem ravno ljudje na kolodvoru, ki so našega mišljenja?! Imen ne treba navajati, a toliko smemo že reči, da imajo naši delavci v dotičnih osebah, ki so nam na misli, pri južni železnici le svoje najboljše, iskrene in odkrite prijatelje. Ogorčati mora torej postopanje socialističnih voditeljev na včerajšnjem shodu.

Skrajno neoljalno je, ako se kdo poslužuje očitne neresnice proti svojemu političnemu nasprotniku, kakor je to storil včeraj neki govornik, ki je zasmehoval slovenske voditelje, da dajejo po 100 gld. za častno členstvo pri veteranih, mesto da bi pomagali delavcu. O Etbini, Etbini, to je zelo nizko.

Istotako neoljalno je, ako nam ti govorniki vedno predbacivajo isto zastavo bratovščine sv. Cirila in Metoda. Da, mi smo se potegnili za to stvar, in se nimalo ne sramujemo tega; marveč imamo zavest, da drugače nismo smeli! Kdo nam more očitati radi tega, da smo — sovražniki delavcev?! Je-li morda ona zastava znak kakih kapitalističnih pijavk, ki se okoriščajo na siromašnem delavcu?! Niso-li marveč za to zastavo zbirali baš delavci, in to brez vsacega pritiska, iz svoje volje in tako na tihem, da smo mi doznali o tem še le tedaj, ko je bil že nabran malone ves denar!

Na včerajšnjem shodu so se obregnili tudi ob dra. Rybářa. Tega sicer ne bo nikdo smatral tragičnim, najmanj pa dr. Rybář sam. Kdor pozna Rybářa, ta gleda na na taka zaletavanja tako, kakor zaslužio: z veselostjo!

Ali čudno: dočim je g. Kristan otepal z imenom dra. Rybářa, je pa postal čudno skromen in malobeseden, ko bi bil moral povedati ime socialističnega kandidata za V. kurijo tržaško. Menil je namreč skromno, da njemu ni za osebo, da on ne vidi osebe, njemu da je le za — stvar! E da, je pač razlika med možem in značajem Rybářem in jednim — Učekarjem! In govorniku se je menda zdelo, da tudi njega poslušalec poznajo to razliko. Skromnosti gospoda Kristana gledé osebe socialističnega kandidata za V. kurijo si torej ni težko tolmačiti!

Vrhunec nesramnosti pa je dosegel g. Kristan na današnjem predpoludanskem shodu, ko je izrekel grdo laž, da so slovenski doktorji šli k načelniku Mahorčiču, kjer da so se dali **podkupiti** od Židov!! Pfiu, tako orožje! Sram vas bilo! Ne doktorji, ti niso šli nikamor, ampak naše uredništvo je menilo, da je njega dolžnost poizvedovati, kako misli južna železnica in daje v interesu stvari delavcev, ako povemo, kar smo čuli. V ta namen smo poslali tjakaj enega svojih sotrudnikov, g. Klemenčiča. Ali povdarjamo, da je šel tja le v informativen namen. To smo tudi izrecno povdarjali v včerajšnjem listu; pisali smo:

«To so torej podatki, za katere smo naprosili na kompetentni strani in ne moremo seveda prevzeti nikake odgovornosti za istinitost istih. Kakor smo čuli, tako smo povedali»

»Tudi v tem slučaju stojimo mi na starem svojem, po našem menenju, edino korektnem stališču: vsakemu delavcu bodi zaslužno plačilo, katerega minimum pa bodi vsaj tolik, da more živeti življenje, dostojno človeka; delavec pa, glej, da ne posež po

skrajnih sredstvih, dokler je nade, da se stvar poravnava mirnim putem.»

»Saj nam zgodovina delavskega gibanja iz najnovijih časov podaja kričečih izglede — glej štrajk premogarjev na Češkem! — kako štrajk, ki ni dobro premišljen in dobro vodjen, lahko donese najusodnejših posledic za delavca in njegovo rodbino.»

«Le če res ni druge poti, **bodi štrajk!**» Insinuvacije, da so se naši voditelji dali podkupiti od Židov, zavračamo torej s tistim zaničevanjem, kakor je zasluži vsaka laž, izrečena vedoma!! Imeniten pa je bil Kristan, ko je v isti sapi očital »Edinosti«, da je klerikalna in da je podkupljena od Židov!! Živio! Le pošteno, le iskreno in — logično!

Jeden sodrugov Kristanovih je imenoval naše voditelje: »schuftige Hunde«.

Gospodu Etbini, čestitamo na taki družbi! Da bi pa tudi mi legli v kalužo Kristanovega sodruga in metali okoli sebe s takim blatom, tega ne more pričakovati od nas nikdo! Sedaj pa so menda kurirani tudi tisti prijatelji naši v Ljubljani in v Gorici, ki nam zamerjajo, da ne paktiramo s takimi ljudmi!

Konečna beseda veljaj stvari sami, štrajku! Dejstvo, da je mnogo delavcev ploskalo grdim klevetam in nizkim obrekovanjem ter drznim lažem na našo adresu, nas nimalo ne moti, da ne bi izjavili, da so zahteve delavcev skromne, povsem opravilne in primerne njih težki službi in da se le čudimo, da se tako bogata družba, kakor je južna železnica, obotavlja ustreči jim v polni meri.

Ako pa smo včeraj opominjali k treznosti in premišljenemu postopanju, je bil glavni vzrok ravno v tem, da smo vedeli v naprej, da se bo stvar zlorabljala v strankarske svrhe, in v tem, ker poznamo le preveč slučajev, ko so fanatične agitacije povzročile ogromne škode siromašnemu delavcu.

Kdor noče govoriti neresnice, ta nam mora priznati, da je bilo naše vedenje v takih slučajih vsikdar dobrohotno delavcem. O štrajku v Večah n. pr. se mi nismo menili, ali so delavci krščanski socialisti ali demokratje, ampak smo se jednostavno postavili na njih stran tako odločno, kakor se gotovo ni bolj noben slovenski list.

Odprto pismo prečastitemu g. župniku Jurizzi! Prečastiti! Slutim, kakor da je le-ta moj pogovor z Vami poslednji v dosedanjem navadnem slogu. Čutim, da je prizadevanje Vašega župljana, da bi zbližal Vas in Vaše ovčice — bilo zastoj. Čutim, da se je v ogenj, o katerem sem mislil, da ugaša, od nekod prililo novega olja. Čutim pa tudi, da to olje bo moral nekdo plačati, in škoda bo **Vaša!**

Ker je torej to pismo poslednje v tem tonu, želim — proti volji rojanskih narodnjakov — opozoriti Vas še enkrat in resno na nedostatke. V Rojano v re! In Vi puščate vreti?! Bodi! Kadar v sodu vre, izmeče vino vse tuje primesi. Ni težko uganiti, kak o ostane to čisto vino rojansko in katerih primesi se očisti. Na škodi pa verni slovenski župljani ne bodo potem, saj so oškodovani že sedaj preveč.

Kaj ne, prečastiti, Vi in tovariši ste duhovniki vere ljubezni in služabniki večne Resnice? Gotovo! Poznate-li listič »Amico«? Gotovo! Saj je glasilo stranke, kateri pripadate!

Kaj ne, kdor zatrjuje, o čemer ve, da ni resnično, temu pravimo, da govori neresnico. In omemu, ki govori neresnico, pravimo navadno, da — laže!! Kaj ne, neresnico govoriti, tega bi se moral človek (po nekkih pojmih zastarele morale ter po osmi božji zapovedi) sramovati?! Kaj ne, kdor vedé neresnico govori, ta se ne sramuje, ta je nesramen in ljudje so navajeni tako, da ga nazivajo **nesramnega lažnika!**

In »Amico« je lagali!!

Kaj ne, ako smo slovenski Rojančanje opetovano hvalili Vašo skrb za tisto peščico Lahov v župniji, imamo gotovo bratovsko ljubezen do njih, pripadamo torej veri ljubezni.

Kaj ne, Vi ste čitali poročilo o shodu bratovščine sv. Cirila in Metoda?! Čitali ste, da so govorniki povdarjali, da je Slovence celó ljubo, ako dobivajo Lah pouk v njih materinem jeziku. Čitali ste potem tudi še tri, štiri članke v »Edinosti«, v katerih se je odločno hvalila Vaša skrb za Lahe. Kar pa ste čitali, to stoji, to je gotovo, torej ne morete nikakor reči, da tega slovenski list ni pisal.

Izšel pa je »Amico« s člankom: »I fatti di Roiano«, v katerem se trdi neresnica o nas, v katerem se Vam privzaj najgrja trma, bojevitost: »Ma Jurizza non pensa di cedere« in v katerem se zahteva »separazione dei spiriti« — v katoliške in liberalne.

Kaj ne, po razkolu bi bil »Amico« na liberalni strani, kjer je vsem dovoljeno vse, torej tudi — lagati. Mi pa bi bili po razkolu na katoliški strani, ker bi terjali za sebe in za brate Lahe dušne paše ter za vse človeštvo jednako ljubezen tudi v — cerkvi! In Vi, ali bi bili z nami, ali bi protestovali proti zlorabi krščanskega imena, kakor je običajna v »Amicu«?! — Mi bi radi vedeli, da-li ste Vi, gospod župnik, kaj storili v ta namen, ča bi »Amico« popravil krivico, storjeno nam kakor gori rečeno?! In »Amico« je nadaljeval svoje delo. V zadnji številki je ponovil nesramno laž, da hočemo Slovenci vzeti Lahom tisto malo (!!) božje službe in to vkljub tolikim slovesnim izjavam od naše strani, da privoščamo Lahom to pridobitev!

Kaj ne, katoličani pravimo, da je peklenšček »lažnik od začetka« in »kralj lažij« in kedor laže, ta služi njemu, ta opravlja peklenško rokodelstvo. In, ako laž ne koristi nikomur, pač pa škoduje človeku, je torej gotovo velik greh. Osmo božja zapoved nas uči o tem. Ako pa taka nesramna, peklenška laž hoče oškodovati večino župnije, je to hudobija, na kakoršnjo niti kazenski zakonodajatelj ni mogel misliti, ker jej ni našel primera.

Kdor ubija — ubijejo ga; kdor se punta, kaznujejo ga, a kdor z nesramnimi lažmi hujša vse mesto proti nedolžni, krotki čredici, tega ... oprostite, ... tega hvalijo in podpirajo laški duhovniki.

Saj celó Židje čitajo »Amico«, da izvedo kako novice o notranjih cerkvenih stvarih; to je menda dovolj javno. Ali naj izvajamo posledice?! In zeló radovedni smo, da-li tudi Vi, prečastiti, podpirate »Amico«, gmotno ali celó duševno?!

Ako Vam pa morda ni jasno, kako Vam je storiti, svetovali bi Vam, da se greste posvetovat — pa ne več v pisarno kakega laškega odvetnika, ampak k svojemu — škofu!

Najvažnejšega nočemo niti izgovoriti. Vi čutite sami, kaj imamo še na srečo. Toliko pa povemo, da, ako treba, pojdemo za krščanstvo v boj s svojimi duhovniki, svojimi škofom! Kje najdemo Vas v tem slučaju? Klanjamo se Vam, veleč. g. župnik!

Jeden Vaših župljanov.

Škedenjske jeremijade. (Dajle; glej številko od minolega petka.) Nevedé in nehoté se je zavlekel moj dopis nekoliko več, nego bi smel lokalni dopis; stvar je tako važna za nas, da je res ni mogoče odpraviti kar tako mimogredé, posebno radi tega, ker nam podaja nekako sliko naših bojev ob Adriji. Vse jedno pa bom skušal dovršiti čim prej, da ne bom predolgo nadlegoval cenjenih čitateljev tega lista:

Podajmo se k zadnji aferi »Velesile« kakor cerkvenega zbora!

Ko se je g. župnik na »lep« način odkrižal društvenega predsednika, roval je še nadalje proti »Velesili« s pomočjo omenjenega organista Gnjезде. Ta je, gotovo po ukazu od zgoraj, vedno intrigiral proti društvenemu vodstvu, samovoljno določeval pesmi, ter vedno bolj silil latinske skladbe, ter odpravljaj slovenske cerkvene pesmi. (Čemu so pač sedaj izdali drugi natis Cecilije??!). Društvo se je naveličalo tega postopanja ter v drugič poslalo svojega podpredsednika, g. Frana Šumana, k župniku, da mu isti razjasni položaj; in v resnici je g. župnik ustregel tej želji popolnoma in je prav pošteno namignil s kolom, da so peveci takoj videli, pri čem so.

Ko mu je namreč podpredsednik pojasnil neznosne razmere, ki vladajo na koru vsled organistovega postopanja, postavil se je župnik popolnoma na stran tega poslednjega, ter zapovedal, da mora društvo ubogati organista, ker ima on oblast na koru. (Omeniti moram tukaj, da Gnjезде ni bil pevovodja, temveč samo organist, petje poučeval in vodil je vedno znani pevovodja »Velesile«, gospod Valentin Pižon.)

Na to župnikovo izjavo je g. Šuman opomnil, da je on, župnik, cerkveno petje poveril načelnistvu »Velesile«, ko je ista stopila na kor, in da je takrat še izrecno pristavil, da peveci »Velesile« kakor stari cerkveni peveci, že sami vedo, kaj in kako imajo peti, ter da se nihče ne bo mešal v cerkveno petje. G. župnik je zanikal vse to, na kar mu je

g. Fran Šuman v pričo cerkvenih starašin rekel, da je čisto navaden. in gospod župnik je to očitjanje mirno utaknil v žep ter se podal osramočen v drugo sobo, pušivši g. Šumana na cedilu. »Velesila« je vsled teh dogodkov spoznala, da je zastoj vse nje prizadevanje, da bi se povrnil mir v cerkev in je — v največjo radost g. župnika — zapustila cerkveno petje. Mnogo, mnogo stvari bi se lahko tukaj navedel v ilustracijo župnikovega postopanja, ali stvar bi bila predolga. No, cenjeni čitatelj je iz navedenega gotovo že uvidel, da je g. Kavalieh najnedolžnejši človek, ter da sem jaz največji klevetnik, ker sem očital njemu, da je on spodil »Velesilo« od cerkvenega petja.

V dokaz, kako priljubljen je naš gosp. župnik med neitalijanskimi župljani svojimi, omeniti moram še, da so isti že pok. škofa dr. Glavino prosili, naj jih v korist ugleda cerkve — reši ljubeznjivega župnika! A pokojni vladika ni vedel druge tolažbe, nego da jim je priporočal, naj molijo za svojega župnika!

Presmešno se mi zdi odgovarjati na župnikovo trditev, da so sedaj (ta »sedaj« je namreč umeti: po odhodu »Velesile«) na koru sami pristni domačini Slovenci. Ha, ha, razni Demarchi — Comuzzi — Stefanelli — Zanoni, tisti iz Milj priseljeni ribiči, katerim ne vem imen, potem ra ni Zorni, Callini, Zajci, Zguni, deklce iz italijanskih oddelkov ljudske šole, Colkoti e tutti quanti, ha, ha, človek bi kar počil od smeha!

Le recite g. župnik to njim, le recite jim, da so to pristni Slovenci, ako imate toliko poguma! Boste že videli, kakov odgovor dobite!

No, gospod Kavalieh, da pa imajo ti ljudje tako malo obstanka v cerkvi, na tem nisva kriva ne jaz in ne Vi, kaj ne gospod župnik?

Kaj pa je z godbo? Tu se opravčujete, da je bila godba zadržana. Ali vam je, gospod župnik, znan tak slovenski pregovor: »Kdor noče, kmalu najde izgovor«? Godba je bila zadržana, ker ste Vi hoteli, da bodi zadržana, ker ni mogla čakati na Vašo milost, da bi potem lepo obsedela med dveina stoloma na tleh. Sicer ste pa tukaj, gospod župnik, s svojim popravkom smuknili okoli ogla, ter popravljate stvar, katero sem jaz omenil samo mimogrede, glavne pa se niti ne dotikate.

Tu ne gre za vprašanje, zakaj ni bila domača godba v procesiji, temveč za vprašanje: zakaj, da je bila godba gojencev onih italijanskih fanatikov Salezijancev, ki se demonstrativno niso udeležili procesije pri sv. Jakobu?! In sicer zato ne, ker (prekrižajte se!) se je tu dalo veliki večini (slovenskih) vernikov mrvice pravice, ter dovolilo cerkveni zastavi s slovenskim napisom v procesiji!! Katoliški duhovniki, ki bi morali biti apostoli ljubezni in pravice, so tukaj demonstrirali proti pravici in za krivico in nasilje!! In s temi fanatiki, ki imajo vse druge cilje, nego širjenje krščanske ljubezni, s temi ljudmi soglašajo naš uzorni gosp. župnik slovenske župnije. To je dokazal javno pred ljudstvom, ko je tiste fanatike povabil v procesijo slovenskih vernikov ter jih pred svojim župniščem tako prijazno sprejemal ter pogostil v zasmeh svojim župljanom!! In mi naj bi k temu molčali, ko se nam od naših pastirjev zadajejo take moralne pljuske?! Ne in stokrat ne, pa naj se to zahteva od nas v čegar si bo imenu! V prihodnjem dotakniti se hočem točke o — pravoslavju!

Premeščenji. Poštni oficijal Josip Falconetti je premeščen iz Trsta v Solun in poštni oficijal Silvij Schescheck iz Carigrada v Trst.

Razprava radi dogodkov pri sv. Jakobu povodom procesije sv. Rešnjega Telesa se je vršila in zaključila danes. Pridrzuje si, da jutri nekoliko spregovorimo o tej zanimivi razpravi, objavljamo tu razsodbo:

Luka Seražin in Anton Mikčič sta bila oproščena; Ivanka Bezek je dobila 14 dni zapora radi vsklika: »Fora Italiani!« (pregrešek po § 305 k. z.); Ivan Drožina je dobil 4 mesece težke ječe radi zločina po § 81 k. z., ker se je zoperstavljaj redarjem; radi istega zločina je bil obsojen Ignacij Miller na 3 mesece težke ječe; slednjič je dobil Ivan Hlača istotako radi zločina po § 81 in radi pregreška po § 279 k. z. (pozival je na pomoč proti redarjem) 5 mesecev težke ječe. Obsojenci so si pridržali pravico pritožbe.

Premog na tržaškem ozemlju? Pri Bazovici so baje našli sledi izvrstnega pre-

goma ter se je že osnoval konsorcij, ki hoče tamkaj kopati premog, ki je baje izvrstne kakovosti.

Nesramnost. Pišejo nam: Dne 19. sept. t. l. je stal pred svojo prodajalnico v ulici Farneto naš trgovec V. I. Iz III. nadstropja je priletel na ulico pred gori omenjenega cel potok umazane vode. Gosp. V. se je obrnil proti onemu, ki je izlil vodo, rekši, da to dejanje ni dostojno in da je tudi kaznjivo, kar je pa gospod G., ki je bil zakrivil omenjeno dejanje, tako razburilo, da je začel zmerjati gosp. V. s sčavo, poreho, makako, muš itd.

Zaključil je še: Poreho di un schiavo — vengo abbasso e ti rompo il muso!!

(Suženski p...e, pridem doli in ti razbijem obraz).

Gospod V. je šel na sodnijo, da zatoži srditega Lahona, toda tam se mu je baje reklo, naj pride drugi dan, ker da nimajo časa.

Ker pa gosp. V. tudi nima časa, da bi pohajal po sodnijah, je opustil nadaljnjo sodno postopanje.

Oni G. je delavec v novi luki, torej v c. k. službi, kjer bi se ne smelo gojiti takega sovraštva do svojih so državljani!

To junaštvo smo opisali na tem mestu, v večjo slavo 2000-letne kulture!

Nesramen izzivalec. Pišejo nam: Sinoči sem šel na četrt vina v neko narodno gostilno, v katero je prišel tudi sin redarstvenega nadzornika F., v družbi nekega malega lahončka. Lahonček je začel takoj izzivati ter smešiti s »Francozi«, ter se je na zadnje toliko osmelil, da je rekel: »To bi se ščavi postavljali, ko bi smeli na Corsu razobesiti svojo trobojnico!« Vsem gostom je vrela kri v žilah, ali vsi smo se vzdržali energičnega nastopa, kar se pa v prihodnje ne zgodi več! Opozorjamo gospoda c. kr. uslužbenca F., naj ne vozi v našo sredo takih šarlatanov, drugače bo slabše zanje in za njega. Mi ne bomo več mirno poslušali, kako kak kalabrež žali našo narodnost v navzočnosti c. kr. organov! To naj si dotičniki dobro zapomnijo, e basta!

S Proseka nam pišejo: Tudi tu, kakor v sv. Križu, so malone le slovenski kupei pokupili naš pridelek na vinu.

Na dlani je torej, kolike važnosti za naše gmetno stanje je zveza naša se slovenskimi rojaki. Kaj naj rečemo torej tistim zaslepljenecem, ki nočejo videti tega in menijo vedno, da jim irendentariji pomagajo! V resnici pa bi irendentariji v Trstu hoteli, da bi naši niti mleka in zelenja ne smeli prodajati, kamo-li, da bi oni kupovali naša vina! Sreča naša so slovenski kupei, altro che blažena Italija — v Trstu!

Zasluzena kazen. Pišejo nam: Na istrski cesti — in sicer tam nekje pri sv. Ani — je bilo, ko je neki italijanski podanik naše »Brskice« pahal z oslov! Domači mladenci so ozmerjali tega laškega pritepenca, ki je bil še toliko predrzen, da je metal kamenje v vrata neke narodne hiše! To junaštvo mu je doneslo nekoliko batin po hrbtu — v zaslužen plačilo.

Lahon je prijavil stvar redarstvu, katero je poklicalo tožitelja in tožence na zaslišanje.

Najlepše je pa to, da je redarstvo izpustilo obtožence na svobodo, a je aretiralo — tožitelja!!

Mi bi želeli, naj slavna sodnija strogo kaznuje razgrajča, ker to ni prvi slučaj, da se nadleguje revne »Brskice«, ki gredo mirno po svojem poslu.

Eksotični gosti v ulici Tigor. Neki podjetnik iz Aleksandrije je spravil dve mladi mulatki (hčerki očeta belokožca in matere zamorke) v Budimpešto, kjer naj bi nastopili kakor plesalki v nekem zabavišču. V nadomestilo za plačo sta bili 19-letni deklici izpostavljeni raznemu nadlegovanju, tako, da sta se morali obrniti do turškega konzula za pomoč. Isti jima je preskrbel brezplačno vožnino do Trsta. Tu sta bili zopet brez denarja. Redarstvo jo je do nadaljnjega ukrepa nastanilo v ulici Tigor. Imeni prevarjeni deklet se glasiti: Ela Vousha in Zekieh Ahmed.

Pazite na otroke! Včeraj sta se na tiru električnega tramwaya na velikem trgu igrala dva majhna otroka — starejšemu je bilo morda 4 leta. Ravno se je približal tramwayski voz. Sprevodnik je opetovano dajal predpisano znamenje, a tako majhni otroci seveda ne umejo znamenj novodobne tehnične industrije, in motor bi ju bil povozil, da ni otroka pravočasno potegnil na stran neki redar, ki je bil v bližini. Materi otrok pa sta stali na strani ter morda obirali ljudi. Redar je materi povabil na policijo, kjer so ja zaslili in izpustili.

Na delu je ponesrečil včeraj 14-letni zidarski vajenec Dominik Markon. Delal je na neki novi novi zgradbi v ulici Tesa ter padel z odra. Zlomil si je roko ter se nevarno poškodoval na notranjih delih telesa. Dečka so spravili v tuk. bolnišnico.

Kap je zadela včeraj 42-letnega kurjača parnika »Risano«, Josipa Čaponića, med vožnjo iz Pulja v Trst v bližini Pirana. Ko je parnik prispel v našo luko, poklicali so zdravnika pomorskega urada, ki pa je zamogel le še konstatirati smrt. Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Umrljivost v Trstu. Od 7. okt. do včevši 13. okt. je umrlo 57 moških in 32 žensk, skupaj 89 oseb, proti 79 v isti dobi lanskega leta, in sicer 33 starih do 1 leta, 10 do 5 let, 5 do 20 let, 5 do 30 let, 5 do 40 let, 13 do 60 let, 17 do 80 let in 1 nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna znaša 27.3 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 8, bolezn v sopilih v 10, enteritis v 0, legar v 0 slučajih, škrlatica v 0 in krup v 0 slučajih.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 20. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici S. Giacomo št. 3, perilo; v ulici Giulia št. 45, hišna oprava; v ulici Acquadotto št. 2, in v ulici dei Bachi št. 5, oprema v zalogi; na Korzu št. 2, oprema v zalogi; v ulici Farnetto št. 86, oprema v zalogi, tehtnice, jestvine in hišna oprava; v ulici Concordia št. 12, hišna oprava; v ulici S. Sebastiano št. 2, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 13.6, ob 2. uri popoldne 21.2 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.2 — Danes plima ob 7.24 predp. in ob 7.30 predp.; oseka ob 1.0 predpoludne in ob 1.18 popoldne.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 21. oktobra v dvorani gosp. Prašelj v Rocolu (poleg vojašnice). Vspored: 1. Tamburanje, proizvajajo tamburaši iz Šklednja. 2. A. Föerster: »Sokolska«, možki zbor, pevsko društvo »Kolo«. 3. Tamburanje, proizvajajo tamburaši iz Šklednja. 5. Deklamacija »Blagovestnikom«, deklamuje gospodična Tončka. 6. Tamburanje, proizvajajo tamburaši iz Šklednja. 7. * »Ustaj rode«, možki zbor, pevsko društvo »Kolo«. 8. »Lokavi snubači«, igra, proizvajajo diletantje iz Sv. M. M. Sp. 9. Svobodna zabava, kjer blagohotno poje pevsko društvo »Slava« iz sv. M. M. spodnje.

Začetek veselice ob 4. uri in pol popoldne. — Vstopnina: 25 novč., sedeži 10 novč.

Čisti dohodek je namenjen v vzdrževanje prepotrebne otroškega vrteca istotam, zato se radodarnosti ne stavijo meje.

Na obilno vdeležbo uljudno vabi: odbor.

Dalmatinski Skup. Ker je namestništvo potrdilo pravila novega društva »Dalmatinski Skup«, pozivljajo se vsi oni Dalmatinci in bratje Istrani, bivajoči v Trstu, ki namenjajo pristopiti k novemu jako važnemu društvu, na prijateljski sestanek in dogovor gledé sklicanja glavne skupščine, ki bo jutri dne 20. t. m. ob 7½. uri zvečer v »Delavskem podpornem društvu«, (Via Molin piccolo št. 1.)

Za pripravljalni odbor: Ante Bogdanović.

Štajerske vesti.

— Akad.-tehn. društvo »Triglave« v Gradcu bo imelo v soboto, dne 20. okt. t. l. svoje posredno občno zborovanje v zimskem tečaju 1900/1901. v društvenih prostorih. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vspored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja; 2. Poročilo odborovo; 3. Poročilo upravitelja; 4. Slučajnosti.

Brzjavna poročila.

Nemški poslanik knez Eulenburg na Dunaju.

DUNAJ 18. (K. B.) Poslanik knez Eulenburg je prišel na Dunaj, kjer se zopet stalno nastani.

Grof Bülow -- novi nemški državni kancelar.

LONDON 18. (K. B.) »Standard« piše: Imenovanje grofa Bülowa državnim kancelarjem je smatrati za poročstvo, da cesar Viljem ne misli odstopiti od politike, ki jo je pričel na vzhodu.

DUNAJ 18. (K. B.) Vsi večerni listi se izražajo ugodno o spremembi v kancelarstvu na Nemškem; o tem se spominjajo z besedami polnimi hvale zaslug odstopivšega kancelarja kneza Hohenlohe, ter grofa Bülowa, ki je imel že kakor državni tajnik izrednih uspehov, pozdravljajo kakor vrednega naslednika Hohenlohu; isti da je pripraven kakor nihče drug, da pred parlamentom zastopa in brani nemško politiko na Kitajskem; on da je politik, čegar ime je na dobrem glasu v inozemstvu, zlasti v trozvezi.

BEROLIN 18. (K. B.) Posebna izdaja »Reichsanzeigerja« priobčuje: Državni ministar in državni tajnik zunanjega urada, grof Bülow, je imenovan državnim kancelarjem, predsednikom državnega ministerstva in ministrom za vnanje stvari. Državnemu kancelarju knezu Hohenlohe se je dovolilo zaprošeni odpust iz služb ter podelilo red črnega orla z briljanti.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 18. (K. B.) »Pol. Corr.« javlja iz Petrograda, da so Kitajci zares poskušali, da bi dohodke od carine v Shanghaiu spravili v notranjost, kakor so rekli, v pokritje stroškov cesarskega dvora. To namero pa je pravočasno razkril ravnatelj rusko-kitajske banke, Pakotilov, ter jo zabil z odličnim posredovanjem pri podkralju.

NEW-YORK 18. (K. B.) Kakor javlja brzjavka iz Pekinga od dne 16. t. n., sta Li-Hung-Čang in prince Tsing v pismu inozemskim poslanikom za soboto določila prvo posvetovanje o pogojih za mir.

PARIZ 19. (K. B.) »Agence Havas« javlja iz Pekinga z dne 18. t. m.: Nota Li-Hung-Čanga in prince Tsinga diplomatskemu kolu, pravi, da je že čas pričeti s pogajanjimi zaradi miru. Osebe, ki so bile sporazumljene z bokserji, je soditi in kaznovati po kitajskih zakonih. Li-Hung-Čang in prince Tsing sta, kakor pooblaščenca predlagala, da se prične s pogajanjimi zaradi miru ter sta sprejela načelo odškodnine za razrušena poslanstva. Svoto odškodnin naj določijo odposlanci velesil. Evropejci da bi lahko dosegli novih koristi na trgovinskem polju ali pa spremembo dosedanjih pogodb. Ker so želje velesil različne, naj bi vsaka vlast formulirala svoje zahteve. Li-Hung-Čang in prince Tsing zahtevata nadalje, da ustavijo takoj vse sovražnosti. Prvi shod bodi 21. t. m. v Tsungli Yamenu. Francoski poslanik Pi-hon je odgovoril, da torej Kitajska priznava, da je kršila mednarodno pravo.

S tem da tudi priznava, da se mora rešiti vprašanje uprave. Pihon je zahteval hudo kazen za glavne krivce: Tuana, Čuanga, Kangvia in Tungfusianga ter dostavil, da ni mogoče ustaviti sovražnosti, dokler niso padle te glave.

BEROLIN 18. (K. B.) Kitajska vlada je glasom brzjavke, došle na pristojno mesto, plačala annuite za novembski kupon 5½% kitajskega državnega posojila.

PARIZ 19. (K. B.) »Agence Havas« javlja včeraj iz Pekinga: Potrjuje se, da so dne 15. t. m. francoske čete vzele Paotingfu. General Vaure je prispel semkaj ter shranil prapore francoskih čet v cesarski palači. Vsled dohoda grofa Waldersee-a v Peking, kjer ostane isti po zimi, je sklenil general Vaure, da podaljša svoje prebivanje v Peking, dokler ne dobi novih navodil.

WASHINGTON 18. (K. B.) Amerikanski poslanik Conger je semkaj brzjavil vsebino neklih predlogov, ki jih je Li-Hung-Čang predložil v imenu kitajske vlade in ki naj služijo za podlago pogajanju glede miru. Congerjeve brzjavke dosedaj niso objavili. — Drž. tajnik Hay se je eno uro posvetoval s predsednikom Mac Kinleyem in potem dal časa s kitajskim poslanikom Vuting-fangom.

LONDON 19. (K. B.) Kakor javljajo listu »Times« iz Pekinga dne 9. t. m. se nahaja v notih, katero je Li-Hung-Čang dne 16. t. m. poslal inozemskim poslanikom izraz, da Kitaj obžaluje dogodke zadnjih dni in obljublja, da se take stvari ne ponove. Kitaj zahteva, da se sprejme obči temelj pogajanjem ter potem dovoli Tsungli-Yamenu, da prične zopet svoje delovanje ter da se čete vevlasti umaknijo, kadar bodo rešene točke o odškodnini.

PARIZ 19. (K. B.) »Agence Havas« javlja včeraj iz Tientsina, da je Li-Hung-Čang o priliki obiskovanja tujih podanikov izjavil, da se je obrnil s prošnjo v Petrograd, da naj se ruski poslanik pl. Giers vrne v Peking. Li-Hung-Čang je nadalje izjavil, da se cesar, obe cesarici in vsa družina princea Tsinga nahajajo v Singau-fu-ju. Velika oddaljenost prebivališča cesarskega dvora, da bo provzročala nekako zavlečevanje v pogajanjih zaradi miru. Ekspedicija v Paotinfu da je Li-Hung-Čanga neprijetno dirnila.

HONGKONG 18. (K. B.) Glasom vesti iz Kantona so tamošnji evropejci zelo razjarjeni, ker so kitajski vojaki onečastili evropske grobove. Angleški konzul hoče storiti korake, da se kaznuje krivce. Izgredi proti kristjanom so po nekoliko dneh zopet ponekali. Kakor pravijo so kitajski uradniki pripravljeni, plačati odškodnino za razrušene kapele.

SHANGHAI 18. (K. B.) Nemeč umikajo svoje tukajšne čete.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	101.—
" II.	91.—
Rio I.	103.—
" II.	96.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
" II.	—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	109.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	163.—
S. Salvador	113.—
Costarica	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	113.—
Jamaica	—
Malabar Plant	159.—
Java W. J. B.	186.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	98.50
Penang	93.—
Tellichery	97.—
beli	141.—
Piment:	62.—
Sladka škorja: (cimet)	88.—
electa	92.—
Riž: italijanski	18.—23.50
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	11.50 12.—
Datelji:	50.—
Smokve: (Calamata) v venci novi	15.—16.—
proste	15.50 22.50
puljsko (Puglia)	—
smirnske (v skatljicah)	36.—47.—
Mandeljni: sladki I. Bari novi	151.—
Lešniki: siciljski	42.—
istrski	55.—
levantinski olupljeni	87.—89.50
Suho grozdje (cibibe): Elemé	43.—68.—
Sultanine	66.—100.—
iz Perzije	—
črne Cismé	33.—
Morea	68.—
Lipari	77.—
Pomeranče (zaboj)	—
Puglia (zaboj)	—
Limone	3.—11.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	77.—82.—
albansko	—
dalmatinsko	39.—42.—
bombažovo ameriškansko	36.50 37.50
bombaževa angleško	—
sesamovo	51.—

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Razpis natečaja za poljedelske štipendije.

C. kr. ministerstvo poljedelstva je dovolilo z odlokom 12. oktobra t. l. št. 25280 za šolsko leto 1900-1901 eden štipendij od 240 K. na leto za mladenca slovenske narodnosti iz tržaške okolice in dva štipendija v ravno istem znesku za mladenče slovenske ali hrvatske narodnosti iz Istre, kateri hočejo obiskovati prvi tečaj deželno-vinarske-sadljarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu (na Kranjskem.)

Prosileci za te štipendije vložijo naj svoje prošnje pri podpisanim namestništvu do 28. oktobra 1900.

Prošnjam je pridjati:

1. Krstni list (za sprejem v omenjeno šolo je treba dovršenih 16 let — izjemno v slučaju čvrstega telesa 15 in ne prestopanih 24 let);
2. domovinski list;
3. zdravniško spričevalo o dobrem zdravju in fizični sposobnosti za opravljanje navadnih kmetijskih del;
4. spričevalo vsaj o dovršenju ljudske šole z dobrim uspehom;
5. spričevalo o cepljenju koz;
6. občinsko spričevalo dobrega obnašanja podpisano tudi od župnika;
7. spričevalo o premoženjskih razmerah prosilca;
8. zaradi vstopa v omenjeno šolo morajo se mladenči podvreči vsprejemnemu izpitu v dokazanje zadostne pripravnosti za uk, in dokazanje znanja slovenskega ali hrvatskega jezika.

Šolsko leto 1900-1901 se začne na Grmu dne 1. novembra 1900. Natančnejša obvestila glede obiskovanja šole na Grmu se morejo zvedeti pri c. kr. političnih oblastih.

Iz c. k. namestništva
v Trstu 17. oktobra 1900.

Assicurazioni generali V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1893.	gld.	58.071.673-84
Premije za potlejati v naslednjih letih	"	30.541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894.	"	169.929.625-03
Plačana povračila:		
a) v letu 1894.	"	9.737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894.	"	292.401.706-51
Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanj-na pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.		

Zaloga pohištva in ogledal RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ¹ / ₄ %	30-dnevni odkaz 2 ¹ / ₄ %
30- " " 3 ¹ / ₄ %	3-mesečni " 2 ¹ / ₄ %
	6- " " 2 ¹ / ₂ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stevijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2¹/₄ % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltiz, Gablonz, Gradec Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1¹/₂ % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 škatljica kron 1-40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven atoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Zdržuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata in preljubljenem okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeči pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začetni in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepdujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavjo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati. Prava je samo v znanih helih izvirnih zavojin z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, oget Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Vojaških invalidov velika

Zadnji mesec

zlata in srebrna loterija

Glavni dobitnik: 60.000 KRON

v gotovini z 20% odbitkom.

INVALIDNE SREČKE PO 1 KRONO

PRIPOROČAJO: Josip Bolaffio, Mandl & Cie, Mercurio Triestino, Ign. Neumann, Henrik Schieffmann.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Inženjer Živic

se priporoča svojim rojakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske trdke.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5., pri novem sv. Antonu.

Krojač.

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente-št. 34, Trn. se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častitljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob

ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmjerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Irene-št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mirle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladličarne.

H. Stibiel

Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladličarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biskotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc

Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladličarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli

priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty

Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip

v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska

izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec

priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

G. kr. privilegirani kroji vsakemu kol razumljiv krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 24 I. n. ima izborni zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač

svečar v Gorici ulica Sv. Antona-št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Pekarna M. Moder

TRST — Ulica Riborgo št. 15 — TRST.

Zaloga raznovrstnih sladčič, kakor tort, krokanov, konfetov, biskotov itd. Štirikrat na dan svež kruh, koji pošilja franko na dom, trgovcem v razprodajo pa s primernim popustom. Prevzema kruh v pecivo in vsako naročbo za poroke, pojedine in druge domače slavnosti po zelo nizkih cenah.